

1. maj tale i FOA Aalborg - Kristian Gaardsøe

Der er noget galt i Danmark Dybbøl Mølle maler helt ad helvede til
Bare tegnedrenge er i orden kan man få det som man vil.
Blæse vær med andres mening selv om det er dem der står for skud.
Der er noget skævt i toppen, noget der trænger til at skiftes ud.

John Mogensens sang om Dybbøl Mølle er aktuel som aldrig før. Og ikke kun, fordi vi har haft 150 års jubilæum for slaget ved Dybbøl. Nej, den er aktuel, fordi møllen ikke bare maler ad helvede til i disse år, møllen er decideret slået i bakgear og er i gang med at afvikle årtiers sociale fremskridt i vores velfærdssamfund. Og det var ikke lige det, vi fik stillet i udsigt, da Thorning og Co. satte sig på ministertaburetterne tilbage i 2011.

Hvor vi blev lovet offentlig investering, fik vi nedskæring og udlicitering.
Hvor vi blev lovet social retfærdighed, fik vi ulighed og afmægtighed.
Hvor vi blev lovet dialog og tillid, fik vi topstyring og mistillid.

Regeringen har ikke leveret som lovet.

Udlicitering

Jeg vil gerne starte med at snakke lidt om udliciteringsspøgelset.
Udliciteringsspøgelset hjemsøger den offentlige debat med løfter om stadig bedre velfærd til stadig lavere omkostninger. Produktivitetskommissionen er udkommet med sine anbefalinger, og ikke overraskende står den på mere udlicitering. Udlicitering af kernevefærden.

Konkurrence er det evigt saliggørende, mener regeringen og de borgerlige. Hvis bare der er nok konkurrence, så bliver alt godt. Men konkurrencen kan blive for hård, og så taber alle. Det har vi set i flere kommuner, hvor spareiveren tog overhånd. Struer kommune ville spare på at udlicitere rengøringen på 40 kommunale institutioner. I dag er den private leverandør fyret efter måneders bøvl og ballade om kvaliteten, og kommunen står nu igen selv for rengøringen.

Århus kommune ville også spare ved at udlicitere rengøringen på 40 skoler. Virkeligheden i dag viser imidlertid, at kvaliteten er elendig, og at 15 skoler i utide har fået ny leverandør. Mange af de private rengøringsfirmaer kan simpelthen ikke leve op til deres løfter om ordentlig kvalitet til en billig penge. Og mange andre kommuner fortæller om lignende tilfælde.

På trods af de mange skrækhistorier, hvor udlicitering har ført dårlig kvalitet og utryghed med sig, er Bjarne Corydon opsat på, at der skal udliciteres mere. Derfor har han indsat sit tæskehold, konsulentfirmaet McKinsey, til at bane vejen for mere konkurrence. Og jeg har mine bange anelser, for vi har set, hvordan Kong Corydon opererer, når han vil have noget gennemført. Vi så det med SAS, hvor han med en SMS bankede SAS-medarbejderne på plads, så de til sidst sagde ja til SAS-ledelsens brutale krav om lønnedgang og øget arbejdstid.

Derefter kom turen til lærerne, denne gang med Michael Ziegler som stedfortræder. Men banket på plads, det blev de. Og alt gik præcis som Kong Corydon havde dekretet. Havde John Mogensen skrevet sin sang om Dybbøl Mølle i 2014, kunne det sagtens have været Kong Corydon, John Mogensen tænkte på med strofen "Blæse være med andres mening, selvom det er dem der står for skud."

Vågn nu op, Corydon. Vi ved godt, at du vil spare, men spareiveren har taget

overhånd.

Hvad mølleren kommer i kværnen, er det som bliver malet, lyder et gammelt ordsprog. Det betyder, at putter du mindre korn i møllen, får du ikke så meget mel. Altså, putter du færre penge i velfærdsmøllen, får du mindre velfærd. Så simpelt er det. Og det gælder, hvad enten velfærden leveres af en privat eller offentlig leverandør. Så mit budskab til regeringen lyder: Vores velfærd skal ikke bortauktioneres til mennesker, der ser et profitpotentiale i vores gamle og syge. Det er et spørgsmål om prioritering. Vil vi have skattelettelser til de rigeste, eller vil vi holde fast i vores velfærdssamfund.

Tøsedrenge udliciterer. Rigtige politikere har visioner og prioriterer!

Og hvorfor er det egentlig, at det offentlige altid betragtes som en hæmsko, mens alt privat per definition er godt?

Privatiseringsfanatikere ser den offentlige sektor som en udgift. Som en byrde. En byrde for den private foretagsomhed. Det er jo den private sektor, der skaber den egentlige værdi, der finansierer den offentlige sektor, hører vi fra dem igen og igen. Jo jo, det gør den da. Men kære privatiseringstosser, lad mig spørge jer om én ting: Hvorfor er det, at virksomheder som Mærsk, Lego, Vestas og Novo Nordisk er i stand til at skabe den værdi, de gør?

Det er de, fordi vi har en stor offentlig sektor. En offentlig sektor, der består af dagplejere, der passer vores børn, så mor og far kan gå på arbejde og skabe værdi; af social og sundhedshjælpere og assistenter, der passer vores gamle og syge, mens vi unge og raske kan gå på arbejde. Af lærere, der underviser vores børn og sikrer en veluddannet arbejdskraft i fremtiden. Og så videre og så videre.

Det er ikke et spørgsmål om enten eller. Men om både og. Den private sektor og den offentlige sektor er hinandens forudsætninger. Det offentlige er ikke en væksthæmmer, men en vækstfremmer.

Social dumping

Vi hører meget om social dumping i medierne. For det meste drejer det sig om, at billig østeuropæisk arbejdskraft bliver ansat uden overenskomst og til en løn langt under mindstelønnen. Det er et stort problem lige meget, hvad Claus Hjorth Frederiksen og kuglestøderen siger. For man kan simpelthen ikke leve i Danmark for 40 kroner i timen. Og man kan i hvert fald glemme ALT om at få råd til et par af Lars Løkkes sko.

Men Claus Hjorth Frederiksen mener altså ikke, at 40 kroner i timen er social dumping. Men hvad så med 0 kroner i timen? Er det social dumping?

Men der er jo ikke nogen, der arbejder gratis, vel? Jo, det er der faktisk. Det hedder frivilligt arbejde. Vi ser i stigende grad frivillige udføre velfærdsopgaver. Vi ser oftere og oftere SOSU-personale og andre af FOA-faggrupper blive fyret og erstattet med frivillig arbejdskraft. Det synes jeg er et kæmpe problem.

Lad mig sige med det samme, at det her ikke er en kritik af de mennesker, der hjælper til ude i hjemmene, på aktivitetscentre og på plejehjemmene. De hjælper til af et godt hjerte, og det skal de selvfølgelig også have lov til. Respekt for det. Men når jeg ser SOSU-personale blive fyret over en bred kam for at blive erstattet med frivillige, så lugter det langt væk af spareøvelse. Og det er ikke de frivilliges skyld. Det

er politikernes.

Frivilligt arbejde er ikke kun et problem, fordi SOSU-personalet bliver fyret. Det er også et problem for dem, som stadig har et arbejde. For hvis frivillige overtager udflugterne, bankospillene, hyggesnakken og alle de andre bløde arbejdsopgaver, så er der kun hårde opgaver som bleskift, hjælp ved toiletbesøg, bad og påklædning tilbage. Og det giver stor risiko for nedslidning og arbejdsskader.

Det vil også skade forholdet mellem borgerne og de fagprofessionelle, hvis disse sociale elementer ikke længere vil være en del af den kontakt, de har med hinanden. Det hele kan hurtigt blive umenneskeliggjort, hvis det hele går op i mekaniske opgaver som løft og bleskift.

Så det der med at åbne op for mere frivilligt arbejde er bestemt ikke uden problemer. Jeg vil gerne opfordre politikerne både på Christiansborg og ude i kommunerne til at tænke sig godt om, inden de kommer for godt i gang med at gøre vores professionelle velfærd til frivillig velfærd.

— — —

Vores gode og hårdt tilkæmpede løn- og arbejdsvilkår udfordres også af, at regeringen ønsker at forsøge sig med fravigelse af overenskomster. De kalder det "modernisering" af den offentlige sektor. Vor herre bevares en gang ordgejl. Vi ved jo godt, hvad "modernisering" betyder i deres verden: Mere macho-ledelse, flere effektiviseringer, flere arbejdstimer, færre tillidsfolk og flere penge i statskassen, som så kan gives videre til de rige.

Bl.a. derfor valgte FOA ikke at være part i den såkaldte "tillidsreform" under ledelse af skyggestatsminister Margrethe Vestager. Den har nemlig som en forudsætning, at der effektiviseres for 12 mia. kroner. Disse penge skal bl.a. findes på de offentligt ansattes overenskomster. Det vil vi ikke være med til. Vi kan nemlig ikke se, hvordan man øger tilliden mellem lønmodtagere og arbejdsgivere ved at forringe de ansattes vilkår.

Så når FOA siger nej tak til regeringens såkaldte tillidsreform, er det ikke fordi vi er imod, at der skal mere tillid ind på det offentlige arbejdsmarked. Tværtimod. Vi var meget begejstrede, da regeringsgrundlaget blev fremlagt i 2011. Her blev der talt om tillid, faglighed, og afbureaukratisering. Men hvad har vi fået? Vi har fået mistillid, macho-management og topstyring.

I FOA siger vi nej til kontrol og macho-management og ja til medindflydelse og fri aftaleret.

Ulighed

Danmark bliver mere og mere ulige for hver dag, der går. Den socialdemokratiske ledede regering havde store planer om at gøre op med den stigende ulighed under den borgerlige regering. Den startede da også med at afskaffe VK-regeringens asociale fattigdomsydelser.

Men siden da har den selv indført en lang række tiltag, som er med til at skabe mere ulighed og fattigdom: Forringelser af kontanthjælpen, dagpengene, fleksjobordningen, førtidspensionen og SU. Og de penge, der spares på de, som allerede har lidt, gives straks til de, som i forvejen har rigeligt. Knap nok var kontanthjælpsreformen blevet vedtaget, inden besparelserne blev givet videre til de rige i form af erhvervsskattelettelser.

Det er den helt forkerte vej den her såkaldte socialdemokratiske regering tager os. Vi kan se det i statistikkerne. Mere og mere ulighed og flere og flere fattige. For blot få år siden kunne vi i Danmark bryste os af at være et af de mest lige samfund i verden. På få år er vi så raslet ned ad den rangliste og er derfor i dag kun det 14. mest lige land i Europa. Ja, faktisk er uligheden i Danmark steget fem gange så meget som gennemsnittet for EU. Med sådan en fart vil Danmark i 2020 kunne bryste sig af noget helt andet: nemlig at være Europas mest ulige samfund.

Det lyder sikkert alt sammen som sød musik i kuglestøderens ører. Men er det virkelig den vej, du vil, Helle Thorning? Er det sådan man fører socialdemokratisk politik i dag, Bjarne Corydon? I har haft chancen for at dæmme op for den stigende ulighed, som VK-regeringen efterlod sig. Og hvad har I udrettet? Ja, I har udrettet en helt masse. I er jo gået reform-amok. Men reformerne har jo bare fortsat forarmelsen af de svage, mens I smider stadig flere penge efter de rige.

Er det jeres store vision? Et samfund, hvor det kun er de hurtigste og stærkeste, der får malet ved møllen? Det lyder ikke særligt socialdemokratisk i mine ører. Et retfærdigt samfund er defineret ved, at de som kommer sidst til mølle også får malet. Ja, selv de, der på grund af sygdom eller ledighed ikke har korn at slæbe til møllen, selv de skal have mel med hjem. Det er sådan Dybbøl Mølle skal male! Den skal male for alle og til alle!

Og jeg er træt af at høre om, at regeringen bare fører den nødvendige politik. Der er ingen politik, der er "nødvendig". Der er ingen tvingende nødvendighed i at tage fra de svage og give til de stærke. Det er ikke nødvendig politik. Det er borgerlig politik. Og lige meget hvor meget socialdemokratisk fernis, de hælder over deres reformer, så ændrer det ikke ved, at den dækker over stangborgerlig politik. Og det er ikke en socialdemokratisk regering værdigt.

Kontanthjælpsreformen blev for eksempel fremlagt som et stykke "nødvendigt" politik. En reform, som allerede har splittet familier ad, mens andre må gå fra hus og hjem. Men det er nødvendigt at sætte tommelskruerne på disse mennesker, mener regeringen og de borgerlige partier. For at få dem i arbejde forstås.

Men der er ikke mere "nødvendig" politik i det, end at man har en helt anden politik, når man vil have rige til at arbejde. For når rige skal motiveres til at arbejde, så skal de have skattelettelser. Underligt. Hvorfor er det ikke "nødvendigt" at bruge økonomisk pisk over for de rige, når man vil have *dem* til at arbejde mere? Det er som om regeringen og de borgerlige ser rige og fattige som to vidt forskellige arter, som reagerer på vidt forskellige måder. De svage skal have pisk, mens de rige skal have gulerod. Det er sgu et besynderligt menneskesyn.

Og det er selvfølgelig heller ikke det, det handler om. Det er snarere et udtryk for, at det er langt mindre farligt at sparke til folk der ligger ned, og som ikke kan forsvare sig. Men igen, ikke en socialdemokratisk regering værdigt.

Jeg vil gerne slutte af med at minde regeringen om, at en mølle maler bedst, når både den øverste og underste møllesten holdes i god stand. Og indtil videre har regeringen kun sørget for at holde den øverste sten ved lige. Når Dybbøl Mølle maler ad helvede til, er det fordi man tilsyneladende har glemt, at en mølle slet ikke kan male uden den underste møllesten.

Så kære fru statsminister, synes du ikke, det er på tide, at Dybbøl Mølle får sig et

ordentligt socialdemokratisk serviceeftersyn i stedet for de der liberale lappeløsninger?
Se at få gjort noget ved den underste møllesten, så Dybbøl Mølle atter kan komme til
at male for alle og til alle.

Tak for ordet. Tak fordi i lyttede og fortsat god 1. maj.